

Міністерство освіти і науки України

Модельна навчальна програма

«Алгебра. 8 клас»

для закладів загальної середньої освіти

**(автори Мерзляк А. Г., Номіровський Д. А., Пихтар М. П.,
Рубльов Б. В., Семенов В. В., Якір М. С.)**

«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»

(наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795,
у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 09.02.2022 № 143)

8 клас
АЛГЕБРА

Очікувані результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності
Змістова лінія «Алгебраїчні вирази»		
<p>Учень / учениця: розуміє, що таке раціональний вираз, раціональний дріб, допустимі значення змінних, що входять до раціонального виразу; розпізнає цілі раціональні вирази; дробові раціональні вирази; наводить приклади раціональних виразів; пояснює, що таке основна властивість раціонального дроби; уміє застосовувати основну властивість раціонального дроби для скорочення дробів та зведення дробів до нового знаменника; розуміє правила додавання, віднімання, множення, ділення, піднесення до степеня раціональних дробів; застосовує дії з раціональними дробами для спрощення виразів, доведення тотожностей, розв'язування рівнянь; розуміє сутність дії піднесення до степеня із цілим від'ємним показником і нульовим показником; застосовує властивості степеня із цілим показником для спрощення виразів та обчислення їхніх значень;</p>	<p>Раціональні вирази. Раціональні дроби. Основна властивість раціонального дроби</p> <p>Арифметичні дії з раціональними дробами. Тотожні перетворення раціональних виразів</p> <p>Степінь із цілим від'ємним показником. Властивості степеня із цілим показником</p>	<p>Фронтальна форма навчання, яка включає слухання пояснень вчителя/вчительки, слухання та аналіз учнями / ученицями висловлювань інших учнів / учениць, дискусію та висловлювання власної думки. Колективне розв'язання проблемних ситуацій. Групова робота. Робота в парах. Індивідуальна робота, яка включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> – самостійну роботу з підручником; – пошук інформації в інтернеті; – самостійне виконання завдань біля дошки або в зошиті під час уроку; – виконання домашньої роботи; – контрольні та самостійні роботи; – роботу з додатковою літературою; – відбір і порівняння матеріалу з різних джерел; – написання рефератів. <p>Проектна робота. Виступи з доповідями</p>

Очікувані результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності
<p>розуміє, що таке арифметичний квадратний корінь;</p> <p>розрізняє квадратний корінь і арифметичний квадратний корінь;</p> <p>користується поняття арифметичного квадратного кореня для знаходження значень виразів і розв'язування рівнянь;</p> <p>розуміє сутність властивостей арифметичного квадратного кореня;</p> <p>застосовує властивості арифметичного квадратного кореня для тотожних перетворень виразів;</p> <p>розпізнає квадратний тричлен з-поміж інших многочленів;</p> <p>наводить приклади квадратних тричленів;</p> <p>розуміє, у якому випадку квадратний тричлен можна розкласти на лінійні множники;</p> <p>уміє розкласти квадратний тричлен на лінійні множники;</p> <p>користується розкладанням квадратного тричлена на множники для спрощення раціональних виразів</p>	<p>Арифметичний квадратний корінь</p> <p>Властивості арифметичного квадратного кореня.</p> <p>Тотожні перетворення виразів, які містять квадратні корені</p> <p>Квадратний тричлен.</p> <p>Розкладання квадратного тричлена на лінійні множники</p>	
Змістова лінія «Числа»		
<p>Учень / учениця:</p> <p>наводить приклади множин, відношень «елемент належить (не належить) множині»;</p> <p>пояснює, які множини називають рівними, яку множину називають підмножиною даної множини;</p> <p>наводить приклади раціональних чисел, ірраціональних чисел, дійсних чисел;</p> <p>пояснює, що таке раціональне число, ірраціональне число, дійсне число;</p>	<p>Множина та її елементи. Підмножина. Раціональні числа, ірраціональні числа, дійсні числа. Числові множини</p>	<p>Фронтальна форма навчання, яка включає слухання пояснень вчителя / вчительки, слухання та аналіз учнями / ученицями висловлювань інших учнів / учениць, дискусію та висловлювання власної думки.</p> <p>Колективне розв'язання проблемних ситуацій.</p> <p>Групова робота.</p> <p>Робота в парах.</p>

Очікувані результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності
<p>розуміє, які числові множини утворюють множину дійсних чисел, як взаємопов'язані числові множини $\mathbb{N}$, $\mathbb{Z}$, $\mathbb{Q}$, $\mathbb{R}$</p>		<p>Індивідуальна робота, яка включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> – самостійну роботу з підручником; – пошук інформації в інтернеті; – самостійне виконання завдань біля дошки або в зошиті під час уроку; – виконання домашньої роботи; – контрольні та самостійні роботи; – роботу з додатковою літературою; – відбір і порівняння матеріалу з різних джерел; – написання рефератів. <p>Проектна робота. Виступи з доповідями</p>
Змістова лінія «Рівняння»		
<p>Учень / учениця: розуміє, які два рівняння називають рівносильними, за допомогою яких перетворень даного рівняння можна отримати рівняння, рівносильне даному; наводить приклади рівносильних рівнянь; розпізнає раціональні рівняння з-поміж інших рівнянь; застосовує умову рівності дроби нулю для розв'язування рівнянь виду $\frac{f(x)}{g(x)} = 0$, де f і g — многочлени; розпізнає квадратні рівняння з-поміж інших рівнянь; наводить приклади квадратних рівнянь;</p>	<p>Рівносильні рівняння. Раціональні рівняння</p> <p>Квадратні рівняння. Формула коренів квадратного рівняння</p>	<p>Фронтальна форма навчання, яка включає слухання пояснень вчителя / вчительки, слухання та аналіз учнями / ученицями висловлювань інших учнів / учениць, дискусію та висловлювання власної думки. Колективне розв'язання проблемних ситуацій. Групова робота. Робота в парах.</p> <p>Індивідуальна робота, яка включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> – самостійну роботу з підручником; – пошук інформації в інтернеті;

Очікувані результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності
<p>визначає коефіцієнти квадратного рівняння;</p> <p>розрізняє з-поміж квадратних рівнянь зведені квадратні рівняння, неповні квадратні рівняння;</p> <p>розуміє, як значення дискримінанта визначає кількість коренів квадратного рівняння;</p> <p>застосовує формулу коренів квадратного рівняння;</p> <p>розуміє зміст теореми Вієта;</p> <p>застосовує теорему Вієта для розв'язування задач;</p> <p>розпізнає біквадратні рівняння з-поміж інших рівнянь;</p> <p>розуміє, у чому полягає метод заміни змінної для розв'язування рівнянь;</p> <p>розв'язує раціональні рівняння, які зводяться до квадратних;</p> <p>володіє навичками складання рівнянь, які зводяться до квадратних, за змістом текстових задач</p>	<p>Теорема Вієта</p> <p>Розв'язування рівнянь, які зводяться до квадратних</p>	<p>– самостійне виконання завдань біля дошки або в зошиті під час уроку;</p> <p>– виконання домашньої роботи;</p> <p>– контрольні та самостійні роботи;</p> <p>– роботу з додатковою літературою;</p> <p>– відбір і порівняння матеріалу з різних джерел;</p> <p>– написання рефератів.</p> <p>Проектна робота.</p> <p>Виступи з доповідями</p>
Змістова лінія «Функції»		
<p>Учень / учениця:</p> <p>наводить приклади зв'язків між величинами, які описуються функціями, що вказано в змісті;</p> <p>розпізнає функції, які вказано в змісті, з-поміж інших функцій;</p> <p>уміє, використовуючи графік функції, знаходити відповідні значення аргументу та функції;</p> <p>застосовує властивості (область визначення, область значень, нулі функцій) під час розв'язування задач;</p>	<p>Функції $y = \frac{k}{x}$, $y = x^2$, $y = \sqrt{x}$, їхні властивості та графіки</p>	<p>Фронтальна форма навчання, яка включає слухання пояснень вчителя / вчительки, слухання та аналіз учнями / ученицями висловлювань інших учнів / учениць, дискусію та висловлювання власної думки.</p> <p>Колективне розв'язання проблемних ситуацій.</p> <p>Групова робота. Робота в парах.</p> <p>Індивідуальна робота,</p>

Очікувані результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності
<p>розуміє, у чому полягає метод графічного розв'язування рівнянь та їх систем</p>		<p>яка включає в себе:</p> <ul style="list-style-type: none"> – самостійну роботу з підручником; – пошук інформації в інтернеті; – самостійне виконання завдань біля дошки або в зошиті під час уроку; – виконання домашньої роботи; – контрольні та самостійні роботи; – роботу з додатковою літературою; – відбір і порівняння матеріалу з різних джерел; – написання рефератів. <p>Проектна робота. Виступи з доповідями</p>
<p>Змістова лінія «Математичні задачі як засіб дослідження життєвих ситуацій та реальних процесів. Математичне моделювання»</p>		
<p>Учень / учениця: пояснює, що таке стандартний вигляд числа; наводить приклади величин з навколишнього середовища, значення яких доцільно подавати в стандартному вигляді; розпізнає записи чисел, які подано в стандартному вигляді; читає, аналізує, порівнює числову інформацію, подану в таблицях у стандартному вигляді; записує значення величин у стандартному вигляді; усвідомлює, що раціональні рівняння можуть слугувати математичними моделями реальних життєвих ситуацій;</p>	<p>Стандартний вигляд числа</p> <p>Раціональні рівняння як математичні моделі прикладних задач</p>	<p>Фронтальна форма навчання, яка включає слухання пояснень вчителя / вчительки, слухання та аналіз учнями / ученицями висловлювань інших учнів / учениць, дискусію та висловлювання власної думки. Коллективне розв'язання проблемних ситуацій. Групова робота. Робота в парах. Індивідуальна робота, яка включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> – самостійну роботу з підручником; – пошук інформації в інтернеті;

Очікувані результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності
<p>створює математичну модель задачі у вигляді раціонального рівняння;</p> <p>використовує функції $y = \frac{k}{x}$, $y = x^2$, $y = \sqrt{x}$ та їхні графіки для моделювання реальних процесів;</p> <p>описує проблемні життєві ситуації, які ґрунтуються на конкретних даних;</p> <p>добирає дані, потрібні для розв'язання проблемних ситуацій;</p> <p>планує розв'язування задачі;</p> <p>створює математичну модель задачі;</p> <p>досліджує різні шляхи розв'язання проблемної ситуації, спираючись на наявні дані;</p> <p>обирає раціональний шлях розв'язання проблемних ситуацій з огляду на наявні дані;</p> <p>перевіряє достовірність отриманого розв'язку та його відповідність змісту задачі;</p> <p>використовує досвід математичної діяльності в проблемних ситуаціях повсякденного життя;</p> <p>розв'язує сюжетні задачі з реальними даними щодо використання природних ресурсів рідного краю; використання взаємозв'язків економічних явищ; безпеки руху; відсоткових розрахунків, прийняття рішень у сфері фінансових операцій, розрахунку сімейного бюджету та комунальних платежів, можливості здійс-</p>	<p>Функції $y = \frac{k}{x}$, $y = x^2$, $y = \sqrt{x}$ як математичні моделі реальних ситуацій.</p> <p>Сюжетні задачі з реальними даними.</p> <p>Сюжетні задачі з історико-патріотичною складовою.</p> <p>Сюжетні задачі на використання знань із суміжних дисциплін.</p> <p>Компетентнісно зорієнтовані задачі.</p> <p>Задачі на дослідження оптимальних ситуацій.</p> <p>Відсоткові розрахунки</p>	<ul style="list-style-type: none"> – самостійне виконання завдань біля дошки або в зошиті під час уроку; – виконання домашньої роботи; – контрольні та самостійні роботи; – роботу з додатковою літературою; – відбір і порівняння матеріалу з різних джерел; – написання рефератів. <p>Проектна робота. Виступи з доповідями</p>

Очікувані результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності
<p>нення покупок; продуктивності праці; вартості товару; сумісної роботи; сумішей та сплавів; обліку ресурсів, потрібних для вирішення побутово-господарчих задач;</p> <p>визначає покрокову послідовність розв’язування прикладної задачі або проблеми та математичний апарат, що може бути застосований на кожному кроці;</p> <p>формулює послідовність розв’язування задачі у вигляді алгоритму дій;</p> <p>застосовує засоби обчислювальної техніки, у тому числі мобільної, для виконання розрахунків</p>		